

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

Városi párt.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjainak figyelmébe!

Hogy Székesfehérvár nem tartozik a modern, a nagy arányban haladó városok közé, ezt felesleges vitatni. Hogy csak az adónk emelkedett, de nem egyszerűen a kényelmeink eszközei, ezt is tudja mindenki.

Hogy mi volt mindaddig mindennek az oka, elégszer tárgyaltuk.

Nem is vitatkozni akarunk, hanem segíteni. Ezt a szükségszerű követelményt látta régóta a közgyűlés s a segítségi kísérletek már a mult esztendőben ki is jegecesedtek.

Alakítsuk meg a városi pártot!

Nem kontra-városház akar ez lenni, hanem egy olyan testület, amely a város ügyei érdekében, annak haladásáért, új eszmei fölvetésével, azoknak erőlyes keresztvitelével, a városi adminisztráció hathatós ellenőrzésével a köztöt keresi.

Ez az erő egyesgyedül az egyesülésben áll.

Voltak és vannak jóakaratu emberek a városi közgyűléseken. Éveken keresztül figyelemmel kísérjük, hogy hány életrelvő

aszme került felszínre. Az emberek jónak és szépnék találták, egy ideig jegecesedtek is mellette, aztán a szép dikciók visszhangja elhalt — a kivitelre került a sor. Ott megakadt, vagy labirintusba került s nem vem-volt senki, a ki az Ariadne-fonal megtalálására képes lett volna. Az ügy letűnt a napirendről. A városi adminisztráció kezében megfuladt.

Ezért vádolja a közönség a városházát, ezért ütök akárhányszor a törvényhatósági bizottságot s vádolnak bennünket, hogy a város haladását senki előmozdítani nem tudja.

Mіндеzen ezidő szerint csak egy egyszerűen működő párt segíthet.

Vegyünk egy példát:

A villámvilágítás nyomorúságait mindenki ismeri. Tudta nagyon jól a közgyűlés is. Évek óta legalább egy tucat felszólalás történt, a mely sürgős és alapos javítást, vagy büntetést követelt. Mit kaptunk érte? Minden félévben egy rózsaszínű ígéretet, hogy várjunk csak, majd így lesz, majd úgy lesz. Az illetékes hivatal a közgyűlésben megfenyegette a társulatot s ezzel — ugy hitte — megtette a kötelességét, a villanytársulatnak pedig még csak az arcizma se rándult meg, oly nyugodtan folytatta előbbi visszaéléseit, mintha szó se esett volna róla. Mi mér-

gelődtünk, ő folytatta az utját tovább és zsebrevágta a 25% tiszta hasznot a mi ereszényünkéből. Végre jött a mult decemberi közgyűlés, Vermes Mihály dr. biz. tag felszólalása. A közgyűlés egy csapásra elintézte az egész ügyet. Ma már Erdőssy Bódog az ellenőrző, a ki jóformán már meg is kezdhetette munkáját. A villámtársulat a most lefolyt hetekben több száz métermázsa új vezetékét függesztett fel s most már bizton merjük reményelni, hogy az ellenőrzés erőlye mellett jobb napokat, illetőleg jobban világitott estéket és éjjeleket látunk.

Mit tett ezzel szemben a városi hatóság? Winkler Vilmos főmérnök még a legeslegutolsó órában is kísérletet tett, hogy az ügy egész folyamatát megakassza és a bizottságot áldásos, régóta várt és követelt működéséről lebeszélje.

Ilyen adminisztrációval szemben a segítség joga és kötelessége a törvényhatósági bizottsági testületekre hármaslik.

Mert hogyan vihette keresztül Vermes Mihály dr. az ő indítványát. Ugy, hogy mögötte állott vagy hatvan bizottsági tag, a kik egy előzetes értekezleten kiforrott megbeszélés alapján megállapodtak, hogy valamennyien így akarják. S a városi hatóság akarata ellen is kénytelen volt bele-menni abba, a mit a nagy többség s az

Füst.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

I.

Füst, füst...

Igy mult el minden, mint a füst. Hová és merre szállt a füst? Csak hamu maradt itt, kiégett vulkánja szívének és kő.

Ejféli után jött haza Simon Ferenc; gyorsan lámpát gyújtott, a felöltőjét sem vette le, kalappal fején, ideges remegéssel futott az íróasztalához. Egymásután húzogatta ki a fiókokat. Remegő ujjával tehetetlenül turkált a papírosok, gondosan összerakott levelek között. Sápadt volt az arca s szeméből szinte könnyek futottak alá. Hát nincs meg, amit keres? ... Kiborította a szőnyegre a fiók tartalmát, ott taposott a sarkával a papírosok között Félerugta őket s tovább keresett. Végre a legelső fiókban egy csomó számla, üzleti levél közül egy kis üvegdoboz hullott a szőnyegre. Simon Ferenc felkapta a nőgyógyászati jöszágot, gyorsan felnyitotta s hosszasan nézett egy fakult, régi arcképre ... Ekkor forró, szenvedő könnyei szabadon pergett végig negyvenéves arcán, ajkai fél megnyitak és sirátszerű hangok törtek föl melléből. Arról az arcképről pedig figyelmesen nézett rá egy keskeny, halovány leányfej. Az arc s a ruha színe kissé megfakult már, de a szemek tisztán, kerekre nyitottan valami névtelen csodálkozástól néztek rá, ugy mint egykor az eredetije ennek a régi képnék. Szinte összeroskadt a fájdalomtól, reszkette tette az asztalra a képet s ujjával el-lakarta arcát. Zokogott és önfeledten mormogták ajkai a leány nevé: „Józsa, Józsa” ... Sötét-ségét, sivár végtelenségét magányos életének kétségbeesetten látta most.

Este a klubból jött haza s fáradtan, beteges érzéketlenséggel lépegetett végig az utcákon. S im egyszerre, amint befordul egy kis sikátorból az ő utcájába, egy nő hang csendült fülebe. Megzavaroöva, elsapadt arccal pillantott körül. Előtte egy férfi és egy nő haladt. Színház után vacsorázni voltak s onnan jönnek bizonyára. A nő magasvállu és karcu és csengő hangja szív-veig hatolt Simon Ferencnek. Utánuk akart sietni, de csodálatos szibbadást érzett tagjaiban. „Józsa, Józsa”, — mondta kétszer egymásután. „Józsa”, ismétülé harmadszor.

Egyedül volt, messziről koczik döbörgése hangzott. „Ő volt, neki kellett lenni”, — susogta maga elé s babonás hittel nézett abba az irányba, a merre a nő és a férfi eltűnt. A szeméhez kapott. Már messze voltak s ő egyedül és magányosan állott ott az utcasarkon; szinte megfulladt szíve vonaglásától s alig bír lélegezni. Egyedül és magányosan: ez az ő élete.

Hazasiettét és előkereste azt a női fényképet, a melyik im husz esztendő óta hevert érintetlenül asztalában.

II.

A kép beszélt hozzá:

— Simon, Simon Ferenc. Egyáltalán te vagy Simon Ferenc? Hisz itt egy koravén, szomorú negyvenéves férfi ül, a kinék arcán barázdát szántottak az élet szenvedései. De vajjon csakugyan szenvedél-e? Értelm? En sokat szenvedtem; emlékezel-e a napra, mikor elfutottál tőlem, amá rossz asszony után? En azóta szenvedek. Az asszony kikacagott s im ma engem keresz föl. Miért, miért? A nap csak olyan volt, mint mindenik tizenöt esztendő óta. Unalmas, kedvtelen, mikor gondolkozás nélkül tévelyeg a pillantásod a világból szerzésé. Miért jutottam én eszédbé? A szenvedő? A virágok még min-

dig ugy nyilnak a domboldalon, keleti szelek kalandoznak itt, de mi tépjük többé együtt a gyöngyvirágot. Szegény, szegény Simon Ferenc.

Most egyszerre felugrott. Kimeresztett szemekkel nézett az ajtó felé. Előre tett pár lépést Csend odakülötte. A lámpa sercegett az asztalon, odakivil, ugy látszik, megeredt az eső s a cseppek halkán koppannak meg az udvar kövezetén.

Ugy érezte, mintha valaki nevé mondta volna.

— Simon ... Simon Ferenc.

Igy.

Halk, szomorú szózat, könyörgő s álmatag. Sápadtan lépett az ajtóhoz. Kinyitotta s kinezett a sötét előszobába. Gyertyát gyújtott, így járta körül a lakást. Senki sem volt itt. De im egyszerre szellő éri arcát, valami földöntuli légy suhanás, ami keresztül lebbent a szobán. Hajfirtjei felborzódtak s a gyertya lángja idegesen lebbent meg.

— Ki jár itt, ki járt itt? — kérdezte halk, elszorult hangon kétszer.

Egy ablak felső szárnya félig nyitva maradt s ezen kopogott be az éjszakai fuvalom. Simon dideregve zárta be; egyedül volt a lakásban, magányosan.

Gyorsan levetkőzött ekkor. A fejére borította a takarót. Aludni, aludni akarok, mormogta százszor is egymásután. Leszorította a szemét s visszafojtott lélekzettel hallgatódózott. Semmit sem hallott többé. Meggyújtotta ismét a lámpát és feke az ágyban a jobb kezét nézegette, mely egészen fehér vala, sápadtan megszurkult, vértelen, mint egy halotté. Valahol olvasott egy regényt, ez régen történt, de most csodálatosan eszébe ötlött újra. Világosan emlékezett rá, — igen, igen, a címe Kip-kop és szerzője Turgenyev Iván. Ebben előj egy hadnagy, erőlködött, de a

Mai lapunk 6 oldal.

egész város közönsége egyértelműleg követel. Az indítványt azonban nemcsak elfogadták, hanem annak erélyes keresztülvételéről is gondoskodtak, minden akadály ellenére is.

Igy kell ennek lenni minden városi ügyben. S ezt csak úgy érhetjük el, ha a bizottsági testület tekintélyes száma egyesül és egyértelműleg, egy irányban összeharangozik.

... Ezért harangozunk ma be a városi pártnak!

A nyár közepén történtek a párt létrehozására az első kísérletek. A vakációzás, majd pedig a szervezési szabályrendelet égető gyorsasággal való előkészítése, végül a bizottsági tagválasztások arra indították a vezetőséget, a kiknek élén Saára Gyula dr., városunk országgyűlési képviselője, városunk ügyeinek legalaposabb ismerője, önzetlen s igazán jóakaratu munkása áll — hogy az újjáalakult bizottság körében igyekezzenek ezt a nagy szervezést keresztülvinni.

Itt közöljük a „városi párt” (másként reformpárt) szervezetét, célját, irányait. Ismerje meg a város közönsége, ismerjék meg elsősorban a városi bizottsági tagok s a ki szereti városunkat, előmozdítani akarja annak haladását, álljon a munkások közé. Jó dolgot cselekszik s jó lelkiismerete szerint munkálkodik:

I.

A szervezési szabályrendelet új korszakot jelent városunkra. A munka helyes megosztásának elvére van alapítva.

A jövőre nézve azt akarjuk, hogy a város általános közigazgatását, — gazdasági fellendülését a mi megállapított programunk szerint intézzék.

A tisztviselő lelkes harcosa; — legyen zászlóterítője a mi küzdelmünknek és szeretettel hajtsa azt végre, a mit mi magunkra üdvösnek tartunk.

neve sehogysem akart észbe jutni; ez a hadnagy kopogtatást hall éjjel a falon s sokáig hallja, később ismét: kipp-kopp, kipp-kopp. Felveszi a köpönyegét s kimegy. Így eltűnik valamire a feneketlen éjszakában. Kipp-kopp, kipp-kopp. Összeborzongott, hátha ez történne vele is? Imádkozni próbált. És nem tudott, nem emlékezett két sornál többre a Miatyánkból. Kétségbeesetten mormogta ezt, a kezét mellette kulcsolta. De csak mindig Józst látta. Fehér ruhában, a virágok között áll, a kis kertben a ház előtt; sötét hajában kacérkodva ringott egy nagy érzéki pipacs. És ő futott, futott a poros országúton, lihegve, kimerülten. A végtelenségben egy asszony libegtette zöld köntösét, egy rossz asszony, ki lámpagyújtáskor kötélén és lóvor. táncolt. Ez után futott. S a fehérruhás leány hiába sikoltott utána, ő csak a zöld köntöst látta.

— Simon . . . Simon Ferenc.

III.

Későn ébredt föl. Halálosan fáradtnak érezte magát. Az arckép még mindig ott volt az íróasztalon, a lámpa, amit elfelejtett eloltani, komor lánggal pislogott a függönyökön át beszűremló nappali világosságban. Alig birt felöltözni; végtelen elcsigázott volt, kimerülten tekintett maga elé a homlokát simogatta s halkán mormogta: „Mi, mi lesz velem? Azt hittem, hogy már vége mindennek. És csak most következnek a szenvedések.”

Csendesen járt-kelt a szobában. Elhatározta, hogy nem megy sehová ma. A takarító-asszony, az már háromszor is itt járt a bezárt ajtón s csodálkozva nézta beesett, szomorú arcát. Meggöngyölít egészen s gondosan ápolót orcáinak színe hamuszürkétvé váltózott. Bágyadtan járt-kelt a lakásban egész nap. Hosszasan nézegette meg

Akarjuk, hogy csakis ily tisztviselőre legyen városunk ügyeinek vezetése bízva.

Jó szervezéshez; jó tisztet is akarunk! Megszüntetni akarjuk a jövőre a pályázó tisztviselőre nézve a jelző kilincselést — és ezzel kapcsolatosan a bizottsági tagok előzetes eligérezését.

II.

Okszerű gazdálkodást akarunk! A helyén való takarékoság mellett nem riadunk vissza nagyobb szerű áldozatoktól sem; — mely egészségünket és vagyonsodásunkat fokozza.

A felesleges kiadások megszüntetését, meglevő anyagi erőnk jövedelmezőségének minden irányban való kiaknázását kívánjuk.

III.

Új jövedelmi forrásokat óhajtunk föltárni. Adósságainkat csökkentését és a viszonyok alkalomszerűségének felhasználásával: azok convezioját óhajtuk keresztülvinni.

IV.

Építsünk új városházat! A helyes vezeték sikere kívánja ezt. Vigyázni fogunk, hogy nagyobb megterhelésünkkel ez ne járjon.

Találni akarunk oly módot, mely egyuttal könnyíti rajtunk és a költségek egy részét áthárítja.

V.

Iskoláink tervszerű fejlesztését és a hozott áldozatnak megfelelő eredmény fölmutatását kívánjuk.

VI.

Közbiztonságunkat javítani akarjuk. E végből szívesen látunk a csendőrség intézményének megfelelő részbeni-mielőbbi alkalmazását.

Gyorsabb tempóban akarjuk rendészetünket reformálni.

VII.

A szegény és cselédügyet rendezni kívánjuk megfelelő intézmények meghonosításával.

VIII.

Közegészségünk védelmére a vízvezeték és csatornázás egyöntölt megoldását kívánjuk.

Ezzel kapcsolatban az utcák kikövezését, a nyílt és ártalmas árkok sürgős beoltozását akarjuk.

mindent, a butorokat, a falak tapétáit s a függönyöket, mintha ma látta volna őket először. Az arcképeket a zsebébe rejtette. Nem merete elővenni, pedig százzal is gondolt rá egy óra alatt. Mi lett vele, él-e még, észbe jutok-e néha? Ez bontakozott ki gondolatai eszelős káoszából. A szegény kicsi Józsa, Józsa . . .

Es niézt jutott ép tegnap az észbe? Mikor annyi éven át sohasem gondolt rá? Első szerelem, gyermekiség, elmúlt; el-addig, holnapig, mint az ibolya az illatos pászmákon. És azután elhervad. S vajjon, ha ő ma nem az a merengő, elhagyott agglegény, észbe jutott volna-e ama cseppnyi kaland egy vidéki kis városból? Ekkor az egytetemet hallgatta Kolozsvárott s a husvétii szünidőt egy öreg nénikénél töltötte. Itt ismerkedett meg Józsaival. A tanulmányait főbeszakította. Tekintélyes birtokai valának a szülei hagyatékából s heteket töltött az elszegényedett Aranyoscsalád virágszála mellett, a kicsi Józsi mellett. Az öreg Aranyos Pál ur szeretettel nézte a derék ifjú embert s ők csendesen szerették egymást; ábrándjaik oly tiszták és bájosak valának, mint az apríli égboltozaton utazó báránylegelek. Már menyasszonya volt Józsa, ekkor egy délután dobszóval s a cintányér csengésével érkezett meg valami harmadrangu szüntársulat a városkába. Ekkor kezdődött egyszerre az a lihegő nehéz álom, mely elragadta őt a zöldköntöst viselő asszony után. A neve Grácia volt s elég csinosan, némileg ísztulazva énekelte a petróleumlámpások előtt az áriát a Szimpliciuszról.

S most, ma midőn e halálos könnyelmtűségének végtelen terhét érezte, zokogni, sírni — és meghalni szeretett volna Simon Ferenc. Átkozódni akart, de undorodott az ajkára venni annak a rossz asszonynak a nevét. Csak a kis Józsi látta mindig, a nappal szürkéségében, a szoba felhőmályában ott állott fehér ruhában, nagy-kerek

Nagyobb foku és sokkal erélyesebb ellenőrzés gyakorlását követeljük közegészségi szerveinktől.

IX.

A földmivelés, az ipar és kereskedelem nyújtja mindennapi kenyerünket.

E három foglalkozási ág jövedelmezőségét akarjuk fokozni.

A főváros közelségének előnyeit erre felhasználni, hátrányait elhárítani kívánjuk.

Szükségesnek tartjuk, hogy a városi törvényhatóság, mint földbirtokos a nagyobb területeket lehetőleg parcellázza adja bérbé.

Fordítson gondot a rétek mesterséges öntözésére, mi által a szénatermés sikeresebb, a tejjgazdaság jövedelmezőbb és az állattenyésztés eredményesebb leend.

Az ipar és kereskedelem érdekében:

Akarjuk, hogy a vállalkozás, a tőke szívesen keressen föl bennünket, ez okból az új vállalkozásokat érdekeinknek megfelelőleg, de nagyobb megterhelésünk nélkül segítjük és pártoljuk.

De nemcsak a gyár és ipartelepkre, hanem különös gondosságot akarunk fordítani a *kisiparra*, továbbá a *házi iparnak* mennél szélesebb rétegekben való meghonosítására.

Ezen eszközökkel polgárságunk jólétének, vagyonsodásának fokozását érjük el és új adó alanyokat nyerünk.

X.

A lakás és élelem drágulásnak gátat óhajtunk vetni az építkezési kedv emelése és a vásárcsarnok intézményének létesítése, főleg a piaci kínálat kiterjesztése által.

ÜJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Január 26. Székesfehérvári Palotakülvárosi Kath. Kőr tanulmánya a Vinczay-vendéglőben.

Január 26. Ker. Szoc. Eptómunkások táncestélye a Kath. Legényegyesület nagytermében.

Február 1. A Belv. Kath. Kőr teastélye a Szent-István-teremben.

Február 2. A Székesfehérvári Polgári Dalkör hangversenyyel egybekötött táncestélye a Szent-István-teremben.

Február 8. A Magyar Szent Korona Orsz. Vasutas Szövetségének Székesfehérvári Kerület bálja a Magyar Királyban.

Február 3. Vörösmarty-kör bálja a városi színházban.

szemei szerető csodálkozásával csüggtek rajta és sötét, fénytelen hajában mosolyogva ringott a pipacs. Jött az alkony, az utcán mint aranycsillagok gyulltak ki a lángok s még mindig látta egyszerűen mosolygva, szemrehányás, harag nélkül.

Az ablak deszkájára fektette homlokát s forró könnyei sokáig perogtek alá öreg arcán. Ekkor elhatározta, hogy tudakozódnia fog a leány után. Hol van és hogy boldog-e? Ezt, ezt akarta tudni, mert e nélkül örökös halálós vádnak, gyötörő szenvedésnek látja az életet. És sötétséget is látott. Körülte mély, feneketlen mélység tátongett s meredt szemmel bámult a homályba, eszmélet nélkül, öntudatlanul, kétségbeesetten.

— Füst, füst, — mormogta végre, a nélkül, hogy tudná, mi mond. Füst, a mi elszállt.

Simon Ferenc hosszas utánjárás után a következőket tudta meg:

Mikor ő hirtelen, bucsu nélkül, hisz erre gyáva volt, gyáva lón annak az asszonynak a közelében, elhagyta Józst, a leány halálos szenvedéseken ment keresztül. Hónapokig lebegett a halál torkában, végre ősz atyja odaadó ápolásának eredménye lón, hogy felépült. Tavasz volt ekkor, zsendült április s Józsa nem tudott többé őrtülni a madárfüttynek, ibolyáinak. Felvétette magát egy zárdába s ma betegeket ápol, nemes lemondással valamelyik budapesti kórházban.

Simon Ferenc pedig jár a világban azzal a gondolattal, hogy csak füst, füst volt az egész, ami előszlott, eltűnt, de a szíve elégett és a salak és kőrom ott maradt a helyén. Ez a füst-románca.

Krúdy Gyula.

— **A holnapi estély.** Vasárnap este a Kath. Kőr a kath. sajtó nemes ügyének szolgálatában áll. A milyen az ember olvasmánya, olyanná lesz a lelke. Hiszen ma minden valamire való ember olvas már, még a gyermekek is. Elveinknek, keresztény gondolkodásunknak sok-sok ellensége támadt s magunk érezzük legjobban, hogy mennyire tulszárnyalt bennünket a rossz irányu, hazafiatlan kereszténytelen gondolkodás. A holnapi estély a helyzet megvilágítása lesz s egyszersmind irányjelzés, amely felé a mentés munkájának haladnia kell. Az előadó, a ki a beszéd megtartására vállalkozott, Gerely József, egyike a kath. sajtó legtehetségesebb s még inkább mondhatjuk legaglibb munkásainak, aki itthon is, a külföldön is rengeteg tapasztalatot szerzett a sajtó körül. Ezt akarja Székesfehérvár közönsége számára is érvényesíteni. Kérjük elveink barátait a mind nagyobb számban való megjelenésre. Az estély délután 5 órakor kezdődik a Szent István-teremben.

— **Városi párt.** Lapunk vezető cikkében foglalkozunk azzal a nagyszabású mozgalommal, amely városunk életében egy új korszak beköszöntését jelenti. A legjobb erők egyesítését jelenti ez a város érdekében. Munkálkodjanak a legjelesebbek s a tervek ne maradjanak csupán tervek, hanem valósuljanak meg úgy, hogy elmara-dott, a mélységben küzdő városunk a hasznát is lássa. A nyár folyamán megkezdett mozgalom valójában most jut dűlőre, a mikor az új választások folytán az új erőkkel gyarapodva egy egész gárda szervezkedik a város javára. A mozgalmat Saára Gyula dr. városunk orsz. képvis. törvényhatósági bizottsági tag vezeti. Ő intézték felhívta a bizottsági tagokhoz, a melyben őket holnap d. e. fél 11 órára a tűzoltó őrtanya nagytermébe gyűlésre hívja. A gyűlés tárgya a hétfői közgyűlés tárgyalása előtt a városi párt megalakulása lesz, a következő programmal:

1. A párt végleges megalakulása és az ezzel kapcsolatos esetleges indítványok.
 2. Az elnökség és a tisztikar megválasztása.
 3. A közgyűlési tárgysorozat megvitatása.
- **Társadalomtudományi kurzus.** *Proháska* Ottokár dr. megyéspüspök tegnap este újra egy rendkívül érdekes előadással szerezte el a társadalomtudományi kurzus nagy számú meggyűlt hallgatóságát. Előadásának tárgya a kommunizmus cáfolata volt. Az előadást rövid vázlatban a következőkben adjuk:

Tulajdon és agrárkommunizmus. A magántulajdon lényeg a mai társadalmi rendnek alapja. Valamint a szociáldemokraciáknak elmélet szerint az ő világukban a termelés és fogyasztás centralizált volna, úgy a mai társadalomban a termelés és fogyasztás a magántulajdon alapján tagolt. A magántulajdon intézménye is lett, hosszú fejlődésnek egyik alapja. Az emberiség ősi lakóhelyein tartozkodó népek története nem mutat föl közös földbirtoklás korszakot, ilyenek: Babilon, Asszur, Egyiptom; a rajzó népeknel azonban nagyon valószínű, hogy vándortörzs közösen foglalt el földet, mely lassanként áment egyesek tulajdonába. Annyi tény, hogy a magántulajdon fejlődését s magasabb kultúrfokot jelenteli mint a közös földbirtoklás. Minden ilyen történelmi kialakulásnál a hozzávaló gazdasági keretet is kell tekintnünk; s nem szabad az intézményeket koruktól vagyis az akkori kultúrfoktól elszakítanunk; ami volt, az most állig lehet, ha lényeg kultúrúnt volt. A gyermekes sajtós viszonyaitól nem lehet szoros következtetéseket vonnunk a

férfikorra. A biblára sem lehet hivatkoznunk a magántulajdon intézménye ellen; mert az első keresztények birtokközössége nem volt produktív szövetkezés; nem volt az rendszer, hanem aki mit akart, adott; az egész állapot pedig inkább csak a nagy, jeruzsálemi szegénységnek határozó istápolása akart lenni; bár azután még nagyobb szegénységére vezetett. — Legérdekesebb ellensége a magántulajdonnak legújabb időben az amerikai Stenoy George. Az ő felfogása szerint a baj nem abban áll, hogy az ingó tőke magántulajdon tárgya, hanem a földbirtokot okvetlenül ki kellene vonni a magántulajdonosok kezéből. — Ez a felfogás amerikai viszonyok szellemi reflexe. George ugyanis az utolsó ötven évnek Amerikájában a földjaredekot látta mesés emelkedésben; a földjövdelem minden képezetet meghaladt, nem a termőföld, hanem az építési telkeké. Hogyne, mikor 60 év alatt homokbuckákon 42 kilométer hosszúságban épült föl Chicago. Semmit érő földetkel arannyal mértek föl. George szerint ezt a társadalmi munkának kell tulajdonítanunk; pedig dehogyan; munka itt nem szerepel, hanem kedvező forgalmi s költőzködségi körülmények találkozás. Ezt az oksági összefüggést az értéknövekvés s a forgalmi központosítás közt nem lehet a társadalom számára ki-sajátítani. Lehet megterhelni, — lehet törvényekkel s kivált ökos közszégi politikával a telkespekulációt korlátozni vagy visszaszorítani, de nem ily sajátos körülmények találkozásából egy új elmélet kiemelni, mely megadja a földbirtoklást. — Egészen más uton jár a német földreformereknek feje, Damaschke, ki főleg a lakáspolitikára való tekintetből sürget új birtok- és telekijogot. Damaschke törekvéseivel nagyon rokonszenvezünk.

— **Személyi hír.** Ferry Oszkár csendőrezredes, a belügyminisztérium csendőrségi osztályának vezetője — hivatalos ügyben — tegnap Székesfehérvárra érkezett.

— **A honvédség köréből.** A székesfehérvári m. kir. 17-ik honvédszázalagvezető Hordáth István hadnagyot városunkból és Schmidt Sándor hadnagyot Veszprémből kölcsönösen áthelyezte a honvédelmi miniszter.

— **A Vörösmarty-kör báljára** amely a farsang legnagyobb szabású mulatságának ígérkezik, február hó 3-án lesz megtartva. A meghívók már szétmentek.

A bálányt tisztelt a következő hölgyek töltik be:

ö. v. Bauer Antalné, Barcza Károlyné, gróf Bathyhányi Lajosné, dr. Beck Lajosné, Blau Arnoldné, gróf Cziráky Antalné, Dréher Antalné, Dréher Jenőné, herceg Esterházy Miklósné, gróf Esterházy Lászlóné, gróf Esterházy Miklós Mórinné, Farkas Gyuláné, Grünfeld Jakabné, gróf Hadik Jánosné, Havranék Józsefné, dr. Horváth Gyuláné, Huszár Agostonné, Jamborffy Kálmáné, Karl Istvánné, László Albertné, Leopold Lajosné, Lits Gyuláné, Luczenbacher Miklósné, Lika Döméné, dr. Pajzs Gyuláné, gróf Pappenheim Szigfridné, Rauscher Beláné, dr. Révy Ferencné, Rónai Horváth Jenőné, dr. Saára Gyuláné, Sárközy Istvánné, Schilling Jánosné, Szluha Antalné, Szűts Jenőné, Turján Józsefné, báró Trautenberg Frigyesné, Ujházy Sándorné, Veretty Józsefné, Vignyázó Imréné, Wertheim Arminé, gróf Wimpfen Szigfridné, gróf Zichy Istvánné, gróf Zichy Jánosné, gróf Zichy Rafaelné.

Tiszteletbeli elnökök: Barcza Károly, gróf Bathyhányi Lajos, dr. Beck Lajos, Blau Arnold, Csontos Andor, gróf Cziráky Antal, Daróczy István, Detrich Zeigmond, Dréher Antal, Dréher Jenő, herceg Esterházy Miklós, gróf Esterházy László, gróf Esterházy Miklós Mórinné, gróf Esterházy Mórinné, Farkas Gyula, Grünfeld Jakab, gróf Hadik János, Havranék József, dr. Horváth Gyula, Huszár Agost, Jamborffy Kálmán, Karl István, László Albert, Leopold Lajos, Libits Adolf, Lits Gyula, Luczenbacher Miklós, Lyka Döme, dr. Pajzs Gyula, gróf Pappenheim Szigfrid, Rauscher Béla, dr. Révy Ferenc, Rónai Horváth Jenő, Rosenfeld Henrik, dr. Saára Gyula, Sárközy István, Schilling János, Szluha Antal, Szűts Jenő, Turján József, báró Trautenberg Frigyes, Ujházy Sándor, Wertheim Armin, gróf Wimpfen Szigfrid, gróf Zichy István, gróf Zichy János, gróf Zichy Rafael.

A rendező bizottság elnöke: gróf Széchenyi Viktor. Másodelnökök: Veretty József, Vignyázó Imre, Alelnökök: Ifj. Csapó István, Kégl Károly, Matékovich Lajos, Pék János, dr. Schlammadinger Jenő, Veretty József, Háznagyok Balassa Antal, Havas Rezső, Ifj. Havranék József, Vitnyédy József. Pénztárnokok: Jeszenszky Lajos, dr. Keller Károly, dr. Kovács Lajos, dr. Krausz Emil, Kukorely Béla, Meszlény Béla, dr. Sohár Endre. Jegyzők: Bokor Attila, Eisenbarth Ferenc, Farkas Sándor, Kiss Géza, dr. Lintner Sándor, Mattasovszky László, dr. Tóth István, Varga Elemér.

A rendezőség 172 tagból áll.

— **A népakadémia** holnapi előadását Vargha Damján dr. főgymnáziumi tanár fogja tartani. Az érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Értesítés.** A belvárosi katolikus kör vezetősége értesíti a katolikus sajtó iránt érdeklődő közönséget s első sorban a külvárosi főlkörök s a keresztény munkásegylet vezető férfait, hogy a vasárnap sajtóestélyi alkalmából a kath. sajtóegylet irodaigazgatója, Malcsiner Emil Székesfehérvárra jön s vasárnap d. e. tíz órától d. u. öt óráig a belvárosi katolikus kör helyiségében időzik, hol a sajtóegylet ügyeiben készségesen szolgál felvilágosítással. Ugyanott nevezett irodaigazgató katolikus sajtóegyleti tagjelentkezéseket is szívesen elfogad.

— **Lemondás.** Solyom Lajos tóvárosi iskolai vezetőtanító, iskolaszéki tag az utóbbi állásáról közéleti indokolás nélkül lemondott. Az új iskolaszéki tag választása a legközelebbi tanácskozási nyomon történt. A tanítói kar, az eddigi hírek szerint, Wagnej Antal vezetőtanítót fogja erre az állásra megválasztani, a kinek személyében egy tapasztalt, alaposan képzett és népszerű uriemberrel gyarapszik az iskolaszék.

— **A Széchenyi-Szövetség Martonvásáron.** Az egyetem ifjuság országos Széchenyi-Szövetsége vasárnap kisállást rendezett Martonvásárra. A Szövetség küldöttjeit Hronyecz Antal és Környei Zoltán, Lengyel takarékpénztári igazgató, az ottani közművelődési egyesület agilis elnöke fogadta, akinek az egyesület létrehozása és fejlesztése körül nagy érdemei vannak. Az előadás az Olvasókör helyiségében nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le. Először Hronyecz Antal értekezett a Bulgar népszokásokról, érdekesen domborítva ki e nép párhuzamos vonásait a magyar népszokásokkal. Utána Környei Zoltán tartotta meg „társadalmi összhang és együttérzés” című előadását. A magyar társadalmi állapotokat fejtegetve azt a következtetést vonta le, hogy csak úgy teremthetjük meg az egymásért érzési és dolgozni tudó egységes magyarságot, ha keressük az összeköttetést egymással és ha nem szavakkal, hanem hasznos és érte való munkával igyekezzünk lebilincselni a bizalmában már-már megingott magyar népet. Mindkét előadás nagy hatást keltett, percekig tartó taps jutalmazta az előadók gondos és hazafias munkáját, melyet a hallgatóság nevében Pusztai iskola-igazgató köszönt meg.

— **Országos vasutas nagygyűlés Székesfehérvárott.** Május hó 17-én és 18-án nagy ünnepek lesz városunkban. Ugyanis: A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetsége gróf Bathyhányi Tivadar elnökségével i. hó 20-án Budapesten tartott központi vezetőségi ülésén egyhangúlag elhatározta; hogy a vetelkedő városok közül Winkler Nándor kertületi elnök szellemesen indokolt javaslatára az idei országos vasutas nagygyűlést városunkban fogja megtartani. A 28,000 taggal bíró nagyszabású szövetség körülbelül 500 taggal képviselteti magát. Azon leszünk, hogy a hazánk minden tájából ideseregülő vasutasok jól érezzék magukat és két-kétlemesen eltöltött nap emlékével távozzanak. Pozsonyban, Szegeden a város és közönsége a legnagyobb buzgalommal fejtett ki a vendégek mulattatására; mi is méltóan akarunk lenni az ország e két nagy városához

Kormos Ilonka fellépése — elmarad. A helybéli színház széptelenségi és rökonszépves primadonnája, **Kormos Ilonka** a Belvárosi Katholikus-Kör kérésére megígérte, hogy a Kör február 1-én tartandó tea-estélyén fel fog lépni. Mint sajnálatos értesülünk, a sok elvezetet ígérő fellépés egyelőre elmarad. A művész nő ugyanis a mai napon a következő levelet kapta:

Király-Színház. Igazgató: Bodthy László.
Magyar-Színház. Igazgatóság: VIII. Király-u. 71.
Telefon szám: 47-83.

Kormos Ilonka Öngyűgának Székesfehérvár.

Igen tisztelt Nagyság! Az igazgató ur megbízásából szerencsém van értesíteni, hogy az Önnel folytatott megbeszélés következtében Ön február 2-án d. u. a Vig-özeget és február 3-án este Francit játszhatja. — A Vig-özegetől 1-én, a Francitól pedig 3-án délelőtt adhatunk Önnel egy-egy zenekari próbát.

Szíveskedjék bennünket értesíteni ennek tudomásulvételéről, hogy ezek szerint intézkedhessünk.

Budapesten 1908. jan. 22.

Kiváló tisztelettel

Lázár,

a Király-Színház és Magyar-Színház titkára.

Félreértés elkerülése végett a Katholikus Kör vezetése annak közlésére kért fel bennünket, hogy a tea-estély február 1-én azéni meg fog tartatni s a Kör rajta lesz, hogy a tea-estélyt megelőző hangversenyt a művész nő fellépésének elmaradása okozta hiányt pótolja.

— **A Jégről.** Érdekes látványban lesz része folyó évi február hó 2-án közönségünknek. A székesfehérvári korcsolya egylet tegnapi választmányi ülésében ugyanis elhatározta, hogy a fentjelzett napon országos korcsolyázó versenyt tart. A verseny sorrendjét lapunk helyszíle miatt keddi számunkban hozzuk.

— **Tartalékos katonarvosok.** hadügyminiszteriumi elhatározta, hogy az ideit esztendőől kezdve a tartalékos katonarvosokat is behivatja fegyvergyakorlatra, az egyévi önkéntesi szolgálat után következő második, negyedik és hatodik esztendőben. Az újításnak a célja, hogy valamennyire segítsenek a hadseregben már nagyon is érezhető orvoshiányon. Mind a közös hadseregben mind pedig honvédségünk legfőbb négy hétre szóló az orvosok behívása és nem csupán a nyári fegyvergyakorlatra hívják be a tartalékos katonarvosokat, hanem egyrésztüket távaszszal fogják behívni, hogy a sorozásnál közreműködjenek.

— **Táncestély és hangverseny.** A Székesfehérvári Polgári Dalkör a Móri Női Enekkar és a Móri Vegyeskar közreműködése mellett a Szent István Teremben 3-án nagy hangversenyyel, egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. A hangverseny pont 8 órakor kezdődik. Kérjük a m. t. közönség pontos megjelenését, mert a műsor egyes számainak előadásakor a terem ajtai zárva lesznek. Műsor a következő:

1. Jelge. Népdal egyveleg, Lány Ernőtől. Énekl: a Székesfehérvári Polgári Dalkör. Karnagy: Ketskés Elek. — 2. Mindent hazám térted Schubertől. Énekl: a Móri Női Enekkar. Karnagy: Hóbausz Rezső. — 3. Kuruc dalok. Ivánfi (Greizingér) Ivántól és Kun Lászlótól. Énekl: Pusztai Sándor. Zongorán kíséri: Medgyesy József. — 4. Áldd meg százszor. Goll Jánostól. Énekl: a Móri Vegyeskar. Karnagy: Hóbausz Rezső, főtánító. — 5. Hej Rákóczi katonái. Eckhardt Antaltól. Énekl: a Székesfehérvári Polgári Dalkör. Karnagy: Ketskés Elek. — 6. Két veréb. Huszka Jenőtől. Énekl: Ketskés Elek. Zongorán kíséri: Medgyesy József. — 7. Erdei hangulat. Abt F. től. Énekl: a Móri Vegyeskar. Karnagy: Hóbausz Rezső. — 8. Kurucdal. Pogátschnigg G. től. Énekl: a Székesfehérvári Polgári Dalkör. Karnagy: Ketskés Elek.

— **A Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Köre** tegnapi délutánt választmányi ülésén elhatározta, hogy a tél folyamán sorozatos előadásokat fog nyitni a hasznos ismeretek terjesz-

tésére. Ezek az előadások valóban nézagpótlók, éppen csak a keresztény kereskedő világ nekülözött még eddig az ő szellemi életébe vágó tudományos ismeretterjesztés. Reméljük, hogy az állandóan tudományos nivón álló előadások iránt széleskörű érdeklődés fog megnyilvánulni. Az első előadás febr. 3-án lesz.

— **Vegyvizsgálati állomás.** Emelítettük már, hogy Fehérvárott a közegészségi szükségletek kívánalma szerint vegyvizsgálati állomás létesítése ment határozatba. A miniszter most értesítette a várost, hogy a nyilvános joggal felruházott állomás felállításra ellen nincs kifogása. Az állomás vezetője, mint előre jeleztük, **Tanner Károly dr.**, főreáliskolai tanár, okl. vegyész lesz.

— **A Csákvári Kath. Legényegylet** szép hivatásának szolgálatában színelőadásokat s egyéb szórakoztató és népmeséi irántú ismeretterjesztő előadásokat rendez, hogy az iparos ifjúságot a társadalmi élet hasznos munkáival képezze. Folyó hó 19-én Erdőssy Károlynak „Ösi erények” c. színjátékát hozták színre a fardhatatlan buzgalmu plebánosnak, Rác Endrének rendezése mellett. A színelőadás, melyen jelenvolt Csákvár egész intelligenciája is, nagy hatást aratott.

— **Fürdő az iskolában.** Érdekes újítás került szóba a legutóbbi iskolaszéki ülésen. A Deák Ferenc-utcai iskola tervei jóváhagyva létrkezvén a miniszteriumtól, most már csak arról van szó, hogy a város kirjja rájuk a pályázatot, illetőleg előteremtse azt az összeget, a melyből az építés költségeit fedezik. Annak az iskolának meg kell lenni még a jövő tanév elejéig, hogy azokon az égetül szükségleteken segítsen, a melyek valóságos boitránykövet képezik már városunknak. A gyermekek száma 800-zal szaporodott, az iskolákat pedig mindössze két helyre állították. A gyermekek száma nem egy osztályban 150—180-ig halad. Ez abszurdum! s ezen nagyon sürgősen kell segíteni. Reméljük, hogy a hétfői közgyűlés intézkedik már a föl-építés ügyében. (A tárgysorozatba mindeddig nincs fölveve.)

Czapáry László dr. iskolaszéki elnök minden tekintetben modern és mintaszerű iskolát óhajtván építtetni, egy érdekes tervet terjesztett elő a legutóbbi iskolaszéki ülésen, a mely szerint az iskola kiegészítené és pótolná azokat az egészségügyi követelményeket, a melyeket a gyermekek a szülői házban nyújtanak, esetleg a melyeket el is mulasztanak. Németországban már több helyen behozták az iskolai fürdőt, a melyet a gyermekek óráközben használnak, hogy testi és szellemi frissességüket visszanyerjék s a tanulásban is nagyobb előmenetelt tanusithassanak. Czapáry László dr. egyik németországi városból a következő leírást kapta a fürdőről:

A fürdőt a III. osztálytól kezdve használják, osztályonként egyszer egy héten a nagyobb órák között szünethen. A fürdés nem kötelező. Minthogy főleg nyáron nagy a fürdőzők száma, a fürdés idejét egy negyedórával meg kell toldani. Így a fürdés fél óráig tart s ez idő alatt 25—30 gyermek fürdik meg.

Ami a felszerelést illeti, leányiskoláról levén szó, minden növendék maga gondoskodik a szükséges felszerelésről, amely áll egy siphából, fürdőkötényből s törülközőből. Akinek nincs siphája, főleg azonban fürdőköténye, az nem fürdhetik. A fürdés ideje a tanrendben megvan állapítva s így a növendékek a szükséges ruhákat e napon magukkal hozzák. 25 szegény tanuló számára az iskola ad siphát, kötényt és törülközőt, s ezeket nem vihetik haza, hanem átadják az iskolaszolgátnak, aki ezek megszártításáról s rendben tartásáról gondoskodik.

A kázanokban melegített víz csöveken át jut a fürdőszobába. A irzelegített víz 32 foltu, s ezt a vízvezeték hideg vízzel keverik. A keverés igen egyszerű: az iskolaszolga végzi a fürdőhelyiségben. Nyáron az öltözőszoba mellett levő kisebb kázan szolgáltatja a meleg vizet.

Külön szolgáltatmányt nincs. Az iskola-

szolga felelős (leányiskolánál) végzi a teendőket s ezéni évenként 75 márkát kap. A kázanok fűtése az iskolaszolga dolga.

A fürdésnél mindig ott van egy tanítónő (leányisk.) s az felügyel a rendre s tisztaságra. Azelőtt az iskolaszolga felelősé végezte a felügyeletet, de sok panasz miatt tanító rendeltetett ki s ez intézkedés igen jónak bizonyult.

A fürdőrühat tisztán magukkal hozzák a növendékek s ismét hazaviszik otthon szarították meg.

Nálunk az új iskolánál alig kerülne a fürdő létesítését valamibe. A folyosó egyik részét elrakészítve nagyon kevés költséggel meg lehetne a dolgot oldani. Természetesen csak akkor, ha a vízvezeték a városba már belesz vezetve. A terv előkészítését azonban szives örömmel tette magáévá az iskolaszék, sőt **Lauschmann Gyula dr.** indítványára az elnöknek jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott érte.

— **Meghívók.** A *ráczevei kath. kör* f. hó 29-én este 8 órakor a kör nagytermében egy beszélgető sciopitikon-alapja javára érdekesnek ígérkező, változatos műsoru kabaret-estélyt rendez.

A *székesfehérvári páltatáblitörvosi olvasókör* 1908. február hó 9-én Latzkovits Béla Budai-ut vendéglőjének összes helyiségeiben zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptíj: személyegy l, családjegy 2 kor. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Értesítés.** A Vasutas Szövetség által rendezendő szabadelőadások 1908. évi január hó 26-én d. u. 4 órakor folytatódnak a város háza nagytermében, mely alkalommal Rauscher Béla ur a gőzgep bölcsőkoráról fog előadást tartani. — Az előadások főképpen a férfközönségre nézve érdekesek lesznek, kérjük tehát minél számosabban megjelenni. Szabad bemenet! A Vasutas Szövetség.

— **„Református”.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter körlevelét intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben a református zsinat törvények s azt követő megerősítéshez hívem elrendeli, hogy az év. ref. felekezet hivatalos elnevezése ezentul nem „evangelikus református”, hanem „református”.

— **Az Ötthon kavéházban** levő mozgóképek mindig érdekfeszítők és tanulságosak. Minden héten kétszer, hétfőn és csütörtökön változik a műsor. A legújabb képek: Birma. A hosszú életü kandur. (27 rollni.) Dráma a riverián. Varázstrem. (67 rollni.) Szórakozott szentifényvesztő. Krisantémek. (85 rollni.) A hitelezők áldozata. A bohóc mint orvos. Fiakker. (88 rollni.) Hétfőn, 27-én kezdődő új műsor.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kínozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár. **Uj erő és új életkedvet** kölcsönöz a SCOTT, mintha varázstital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió
a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta. Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió várandós anyáknak a SCOTT-féle-műsoron végigjárás a húsos kórházban van.

— **Athelyezés.** Illés Mihály érdi áll. el. iskolai tanítót a mosonvármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálatátételre rendelték be.

— **Közgyűlés a városnál.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága folyó évi január hó 27-én délután 3 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

Kiadóhivatal jelentése Almásy József telékeladarabjáról.

Tanácsi előterjesztés a szakosztályok és bizottságok kiegészítéséről.

Havranek József polgármester jelentése Nagy Sándor alsószentiváni földbirtokos végrendelete tárgyában.

Ugyancsak jelentése Kovács Pál volt városi biz. tag, az Adriaai biztosító társaság főigazgatója által az aggintézetnek adott 1000 korona alapítvány tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a borítal- és husfogyasztási adók szedésének 1908-ra feltétlenül, 1909-re feltételesen 150000 koronáért történt megváltása ügyében.

Ugyancsak leváltamák, Moenich Károlytól történt átvétele s Moenich Károly felmentése tárgyában.

Dr. Kerekes Lajos főjegyző jelentése a szervezési szabályrendelet tervezete tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a házipénztár körülbelül 74000 korona időszaki hiánynak függő kölcsönrel rendezése iránt.

Ugyancsak az 1908. évi házipari kivetés l. c. 2/c. rovat alatt felvett 7200 korona nyugdíjhozjárulásnak hiteltörlesztés után fedezése tárgyában.

Tanácsi előterjesztés az egyes alapokból vett függő kölcsönök kamatüblésének 4 $\frac{1}{2}$ -ről 4 $\frac{1}{4}$ -ra felemelése tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a városi kocsikok ruházati mutatózó 230 korona 80 fillér hiteltülszámra póthitel engedélyezése iránt.

Tanácsi előterjesztés az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesületnek 6 éven át évi 20 kor. tagsági díjjal támogatása tárgyában.

Ugyancsak a siketnémák sopronvármegyei és Sopron városi áll. seg. intézetének 100 k. segély adományozása iránt.

Tanácsi előterjesztés Kaszulkow Vladimir birkozó-mesternek a re-dörök kitüntetésért 800 kor. díj megszavazása iránt beadott kérvénye tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a G-ik országos vásár kormányhatósági engedélyezéséről s az ennek folytán szükséges intézkedésekről.

Ugyancsak a felsőbb leányiskolai takarítónő fizetésjavítás iránti kérvénye tárgyában.

Ugyancsak Ekkermann Edéné szül. Szelke Mária és társai Vásártér 24. háztelkük szabályrendeletellenes eldarabolása engedélyezésének megtagadása iránt.

Ugyancsak Erdőssy Bódognak a villamos köz- és magánvilágításnak reá bízott ellenőrzéséhez szükséges műszerek beszerzése, illetve erre 1000 korona engedély adása iránt beadott kérvénye tárgyában.

Tanácsi előterjesztés Matskásy Róza felsőbb leányiskolai igazgató és Szepesi Géza felsőbb leányiskolai tanítónak az iskolások tagjai közül törlesztéséről.

Tanácsi előterjesztés a helyiördekű vasutak törzsrészevényeire főlélt 350000 kor. törlesztéses kölcsön kamatai és tör. részleteinek az utadólap terhére átvételét olutasító 95724/1907. I. B. sz. kereskedelmiügyi minisleri leiratról.

Rendőrőrkapitány betervezi az építészeti szakosztály 1907. évi jegyzőkönyveit leváltári elhelyezés végett.

Kiküldött bizottsági jelentése a póthitelek megvizsgálásáról.

Tanácsi előterjesztés Erbrucker József és Bolák István részére üregügyi szótételeiket nyitandó bányájukból köhődásra, 100 k. évi díj mellett utasítási engedély adása iránt.

Több törvények kihirdetése.

Dr. Kerekes Lajos főjegyző betervezi a különböző bizottságok 1907. évi jegyzőkönyveit.

— **Iparhatósági megbizottak.** Elnök: Heckenast Kálmán. Tanoncskolák látogatói: Donnénberg József, Fenyves Jenő, Lér Ferenc, Regényi Lajos és Zakariás Lajos. Iparlástromok vizsgálói: Almásy Antal, Boji Lajos, Esser Alajos, Hochwald Mór és Rudbányai Imre. Műhelyek vizsgálói: Almásy István, Finla Imre, Guttmann Lipót, Noszkó Gyula és Wegner Péter. Gyárak vizsgálói: Boross Endre, Ferenc Gyula, Frank Lipót, Heckenast Kálmán és Schlesinger Ernő.

A vármegyei központi járás főszolgabírája mellé beosztattak: Abszinger Ferenc, Barbély Béla, Deák Dávid, Fenyves Jenő, Fischl Gyula, Folkert Lajos, Grünfeld Jenő, Hajnal Mihály, Havas Géza, Heilmann Sándor, Hublik Ferenc, Kosztomirovics István, Mészöly Mihály, Nyitrai Ferenc, Papp László, Pollák János, Schön Adolf, Sinkó József, Somogyi János és Székely Manó.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

NIGRIN

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségügyi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

— A „Deres“-ből.

A csabáca.

— Hány hordó sört mér ki hetenkint, kocsmáros ur?

— Huszat.

— Pedig harminczat is mérhetne ki.

— Hogy hogy?

— Tessék teleadni a poharukat.

A fuom kabát.

Kohn: Hallja maga Fetzenhändler, az o kabát, a mit mogától tegnap vettem, a hátulján már is kettéhasadt!

Fetzenhändler: Voloszinüleg nadjon erősen voltak elől rávarrva a gombok!

Változik az idő.

— Mit csinál a kis gépirókisasszony? Még mindig olyan jól ír, ha diktál neki?

— Nem bizony, most ő diktál.

— Hogy-hogy?

— Elvettem feleségül.

Szaván fogja.

— Szégyeld magad Kóbi, így hazudni. Mikor én fiatal voltam, nem hazudtam!

— Hát mikor kezdted, papa?

A Deres pompás új éleláp kítűnő képekkel, gazdag tartalommal. Megrendelhető Budapesten VIII. ker. Szentkirályi-utca 28. Egy évre 12 kor.

— **Kollamellen.** Bérczi Jenő, a helybeli szintársulat ügybuzgó titkára olyasmit engedett meg magának a hivatalos rendőri közeggel szemben, ami nem minden következménye nélkül tűnt tova az idők folyásában. Tegnapelőtt a színi előadás előtt egy, szorosan a színpadi deszkákra nem tartozó ur forgolódott a színpadon, amit aztán a jelenlévő rendőrbiztos, Liszt Ferenc, szóvá tett. Ez annál is inkább helyén való volt, mert az idegen ur már napok óta otthon érezte magát a színpadon. A színházi titkár azonban rá se hederített az okos szóra, dirregett-durrogott, sértő kifejezésekkel illetve a rendőri megbízottat. Ma aztán a rendőrkapitányság is kérdőre vonta a titkárt s öt 35 korona pénzbüntetés deponálására kötelezte. Hasonló eljárásban részesült az idegen ur is, Bárdoss Marcell, budapesti magánhivatalnok, akire 5 korona pénzbüntetést szabott a rendőrség kihágási osztálya.

HIRDETMÉNY.

Nagymennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú szokvány minőségű a legjobb bor és csemegefajú

gyökeres fásoltványok

hozhatnak általunk forgalomba

BADACSONYMELLÉKI SZŐLŐTELEP

kezelősége, Tapolca (Balaton mellett).

Törökfogás. Egyik helybeli pénzügyben egy gyanús külsejű turbános atyafi forgódot nagy igyekezettel, kínálgatván kitűnő cigarettáit. Epen ekkor lépett be Simon rendőrkapitány, akinek a furcsa ur szintén hozzácsúszott, hogy vele jó üzletet kössön. A kapitány erre hivatalába hívta, nem is sejtve vele a bekövetkezendőket. Mikor aztán látta a török ur, hogy a rendőrségen van, a meglepetés és ijedelem értezi hullámokat vetettek gyöngé szívében. Jövedéki kihágásról lévén szó, kapitány a pénzügyigazgatósághoz küldötte. Zinonje Snecenszky urat, hol 158 k. 30 fillér deponálására kötelezték. Persze pénze nem volt s így mégis csak a rendőrség elbánása alá került, hol 16-napi elzárásra marasztalták. Szidta a magyarországi barbár állapotokat mint a bokrot. A kultura példája gyanánt Oroszországot állította fel, ahol — ugymond — reá csak 8 napi elzárást szabtak hasonló manipulációjáért.

A seregélyesi vásár. f. hó 27-én tartatik meg amelyre minden hasított körmű állat felhajtható.

Hirtelen halál? Szomorú haláltusában mult ki özv. Horváth Ferenccné 65 éves matrona, ki elhagyott életét nem egyszer öngyilkos szándékkal igyekezett kioltani. Az irtalmas halál azonban megelőzte őt akaratának valóra váltásában. Az öreg nő egy szobában lakott Löwy Róza varrónővel a Reseta János-utca 7. sz. házban. Egyhangú, ugyszólván esemény nélkül vánszorgó életüket zavarta meg a tegnapi katasztrófa, melynek kimenetele a jelek után itélve öngyilkosságot sejtett. A hogy leszállott a tegnapi este, Löwy Róza lefektette kis fiát, átment a szomszédba, hogy elűzze az est unalmát. Mikor visszament, ijesztő látvány tárult eléje. Horváthné véreben vergődött a szoba padlózatán. Az esetnek hamarosan híre futott a szomszédságban, így aztán a rendőri körök is csakhamar értesültek róla. A helyszínén Simon Sándor ralkapitány, Molnár József kerületi orvos kíséretében jelent meg. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy öngyilkosság esete nem forog fön; a szegény asszony ugyanis már régebben örölmesezesedésben és asztmában szenvedett. Egy köhögési rohamában tüdővérzést kapott s ez erős vérzés halálát okozta. Holttestét a hullaházba szállították.

Befürés. Havranek Antal öreghegyi prsházában tegnapelőtt éjjel betörő járt. A gazlckó betörte a prsház ablakát s azon át osont be felcsigáozott érdeklődéssel. Azonban nem talált más felfogalmi valót, mint 10—15 db. szivart. Ezzel megterhelve, reményeiben csalatkozva távozott.

SZINHAZ.

Heti műsor: 1908. évi január hó 26-tól február hó 1-ig. Vasárnap délután: Istenhegyi székely leány, este: Gyimesi vadvirág. Hétfő: Két árva. Kedd: Orpheus. Szerda: Nebántsvirág, Kormos Ilonka jutalomjátéka. Csütörtök: Rafflesz az uri betörő. Péntek: Varázskeringő. Szombat: Ember tragédiája.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MÓTORVÁLLALAT, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja úgy oséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinlokomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
kifogástalan üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

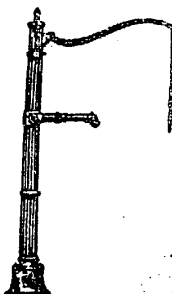
Redkívül csekély benzinfogyasztás!!! — 13—14 éves fiu is kezelheti!!!

Arjegyék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban, Szent-István-tér 1. sz.

Mélyfuratu

**ARTEZI KUTAKAT,
VIZVEZETÉKI MUNKÁKAT, KUTSZI-
VATTYUKAT, GÉP- ÉS KAZAN-
MUNKÁKAT ELVÁLLAL!**

Uj szivattyuk 30 kor.-tól feljebb kaphatók!

**FÜRDŐSZOBA BERENDE-
ZÉST OLCSÓN TELJESIT.**

Motorok javítását szakszerűen eszközli.

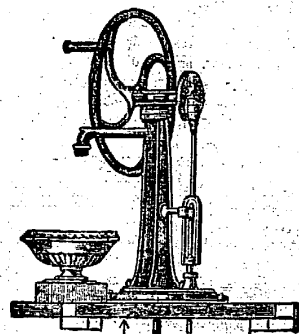
Javításokat pontosan eszközöl:

FEJES BERTALAN

gép műhelye és kútfurási vállalata

S-Z-É-K-E-S-F-E-H-É-R-V-Á-R,

királykut mellett.

ELECTRO BIOSCOP (Mozgó fényképek)
az „OTTHON” kávéházban Kossuh-utca 13. sz.

Naponta 2300. méter film bemutatás!

— Szabad bemenet! —

I. rendű cigány zenekar!

— Buffet. —

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ és FISCHL GYULA

CIM-, CIMER-, SZOBAFÉSTŐ és MÁZOLÓK
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

— Elvállalnak minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett. —

Ugyanott egy jó házból való fiu. tanulónak felvötetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.